

BAROMETRU 2024

SITUAȚIA TINERETULUI ȘI AȘTEPTĂRILE SALE

Raport cercetare cantitativă
Sondaj de opinie - Tineri

Analiză comparativă 2020 - 2024

2024

CURS

Centrul de Sociologie Urbana și Regională

MINISTERUL FAMILIEI, TINERETULUI
ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE

BAROMETRU 2024

Cercetarea și-a propus să ofere o „prezentare” actualizată și cuprinzătoare a situației tinerilor. Pe de o parte, s-a urmărit identificarea nevoilor, așteptărilor și atitudinilor tinerilor cu privire la principalele aspecte ale vieții (educație, ocupare, sănătate, cultură, timp liber, locuire, mobilitate, drepturile omului, participare, digitalizare, temeri etc.).

Pe de altă parte, s-au căutat modalitățile de a sprijini tinerii pentru a fi bine educați, pregătiți (profesional) și responsabili (social), astfel încât să devină cetățeni activi ai societății.

Această cercetare, comandată de către Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, a fost realizată de către Centrul de Sociologie Urbană și Regională (CURS), în perioada aprilie - iunie 2024.

Cercetarea a presupus utilizarea unui mix de metodologii cantitative și calitative. S-a realizat un studiu cantitativ, printr-un sondaj de opinie reprezentativ la nivel național, în rândul a 1.100 de tineri, cu vârsta cuprinsă între 14 și 35 de ani.

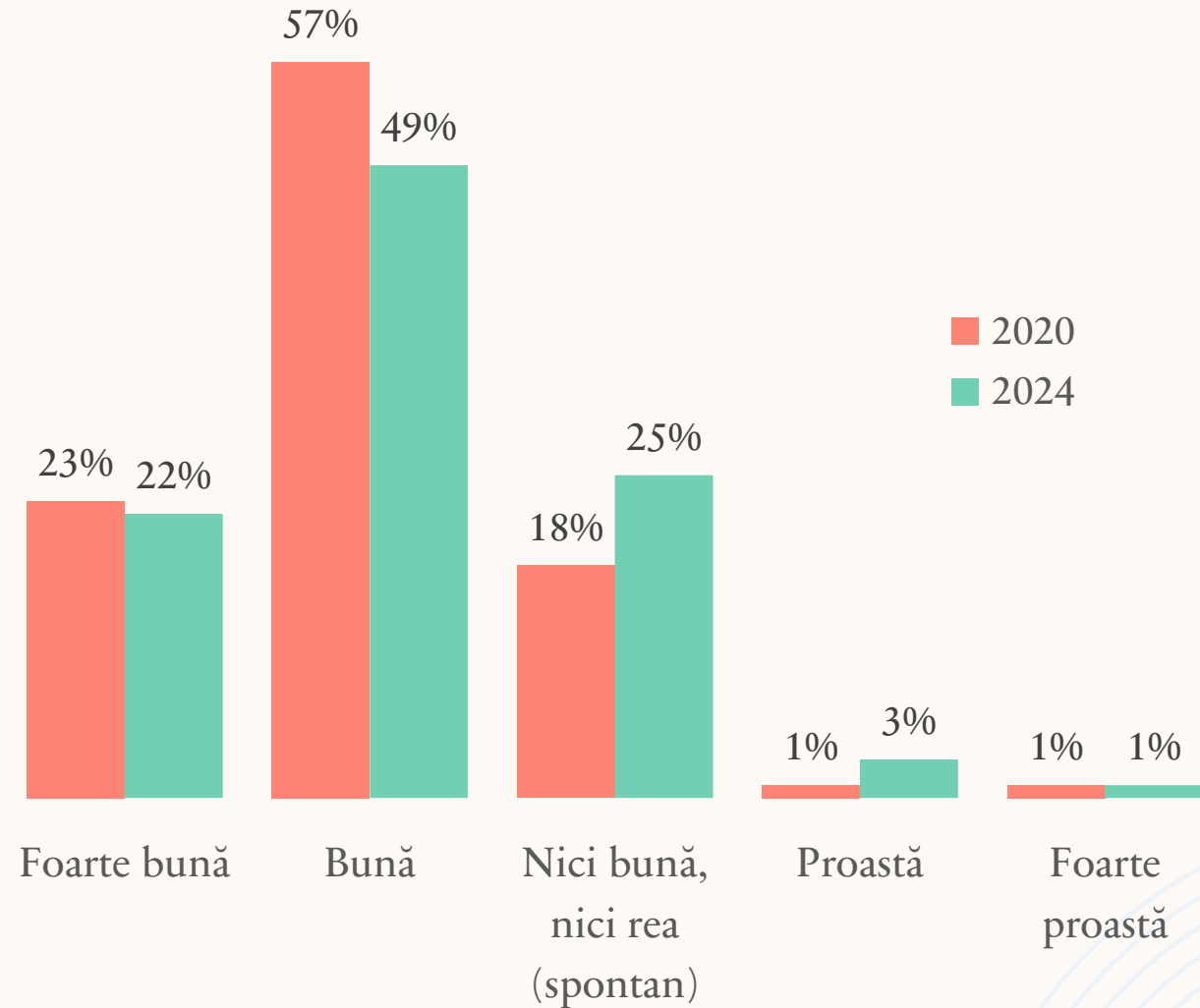
Suplimentar, au fost chestionați un număr de 400 de tineri vulnerabili, pentru a putea evidenția specificitatea situației acestora. Complementar, s-a efectuat un studiu calitativ, prin 8 focus grupuri, desfășurate cu 64 tineri aparținând generațiilor Y, Z și Alpha. Interviuurile au căutat să evidențieze aprofundat motivațiile, preocupările și perspectivele tinerilor, prin analiza legăturilor care se stabilesc între viața publică (educațional-profesională) și viața privată (familială).

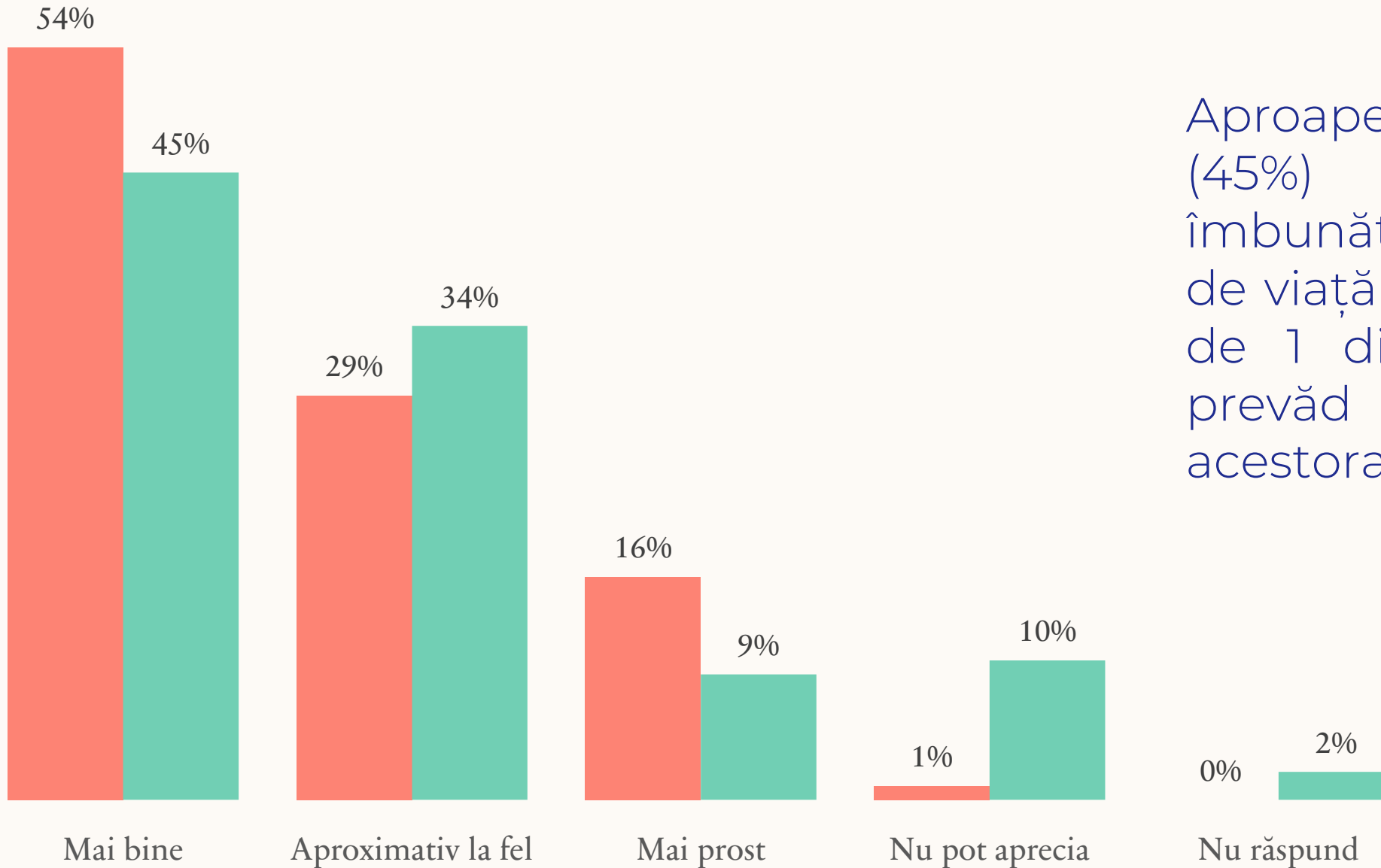
CALITATEA VIETII

STAREA DE SPIRIT

- 2 din 3 tineri (71%) apreciază viața lor de zi cu zi ca fiind bună și foarte bună comparativ cu 2020 (80%);
- Sentimentul de mulțumire al tinerilor vulnerabili este mai scăzut, mai bine de jumătate dintre aceștia fiind mulțumiți (62%);

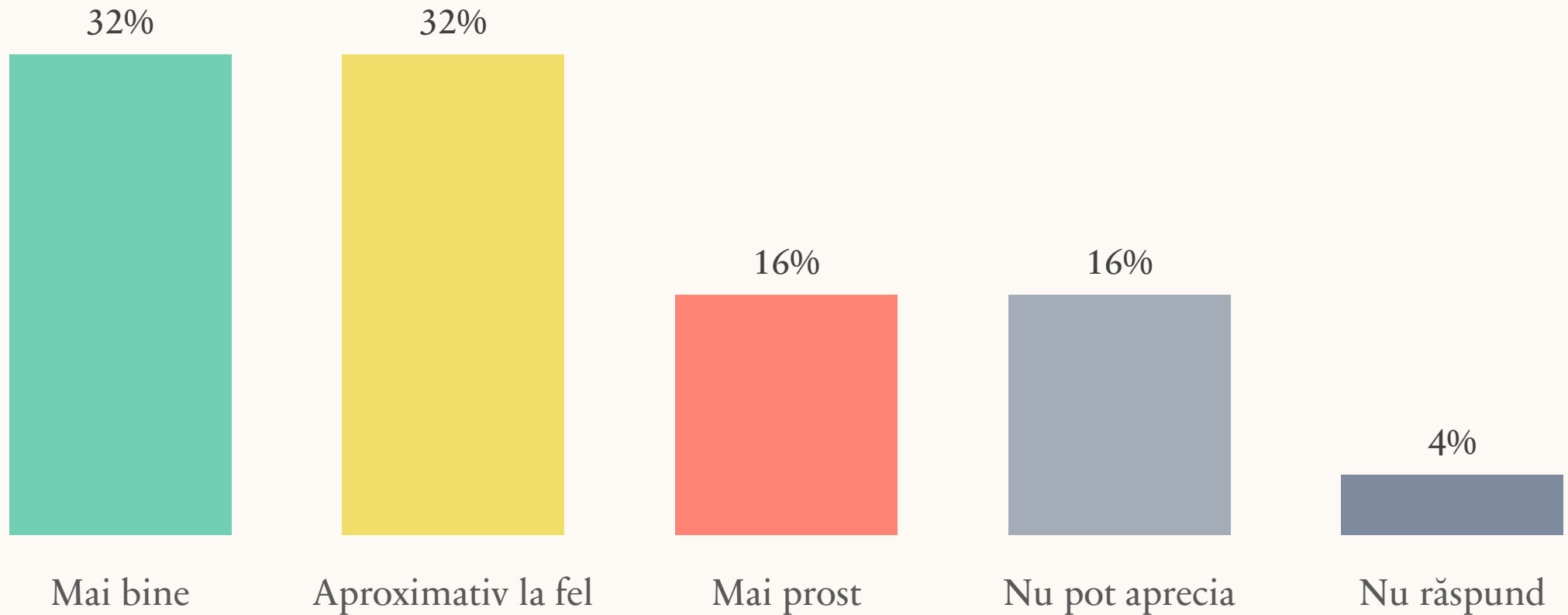

2020 2024

Aproape 1 din 2 tineri (45%) prevăd o îmbunătățire a condițiilor de viață și doar mai puțin de 1 din 10 tineri (9%) prevăd o deteriorare a acestora.

Dacă ne referim la eșantionul de vulnerabili, constatăm că mai puțin de o treime (32%) sunt optimiști, în timp ce aproape 1 din 6 tineri sunt pesimiști (16%).

SATISFAȚIA CU VIAȚA

EDUCAȚIE:

- mai mult de 2 din 3 tineri sunt mulțumiți sau foarte mulțumiți (79%);

MUNCĂ:

- mai mult de jumătate dintre tineri (58%) sunt mulțumiți sau foarte mulțumiți și doar aproximativ 1 din 10 tineri (11%) sunt nemulțumiți sau foarte nemulțumiți.

TIMP LIBER:

- 2 din 3 tineri sunt mulțumiți sau foarte mulțumiți (75%) și doar 1 din 20 de tineri (5%) își exprimă nemulțumirea.

VENITURI:

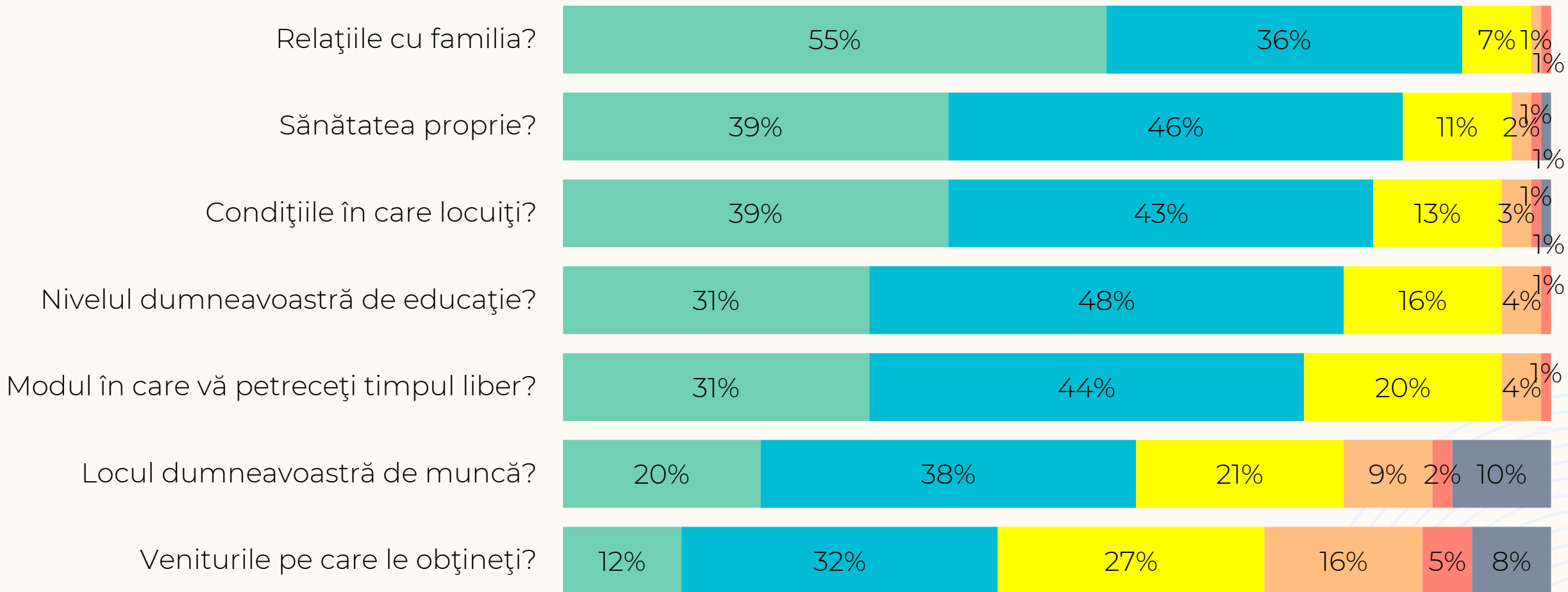
- mai puțin de 1 din 2 tineri (44%) sunt mulțumiți și foarte mulțumiți, iar aproape 1 din 5 tineri (21%) sunt nemulțumiți sau foarte nemulțumiți;

LOCUIRE:

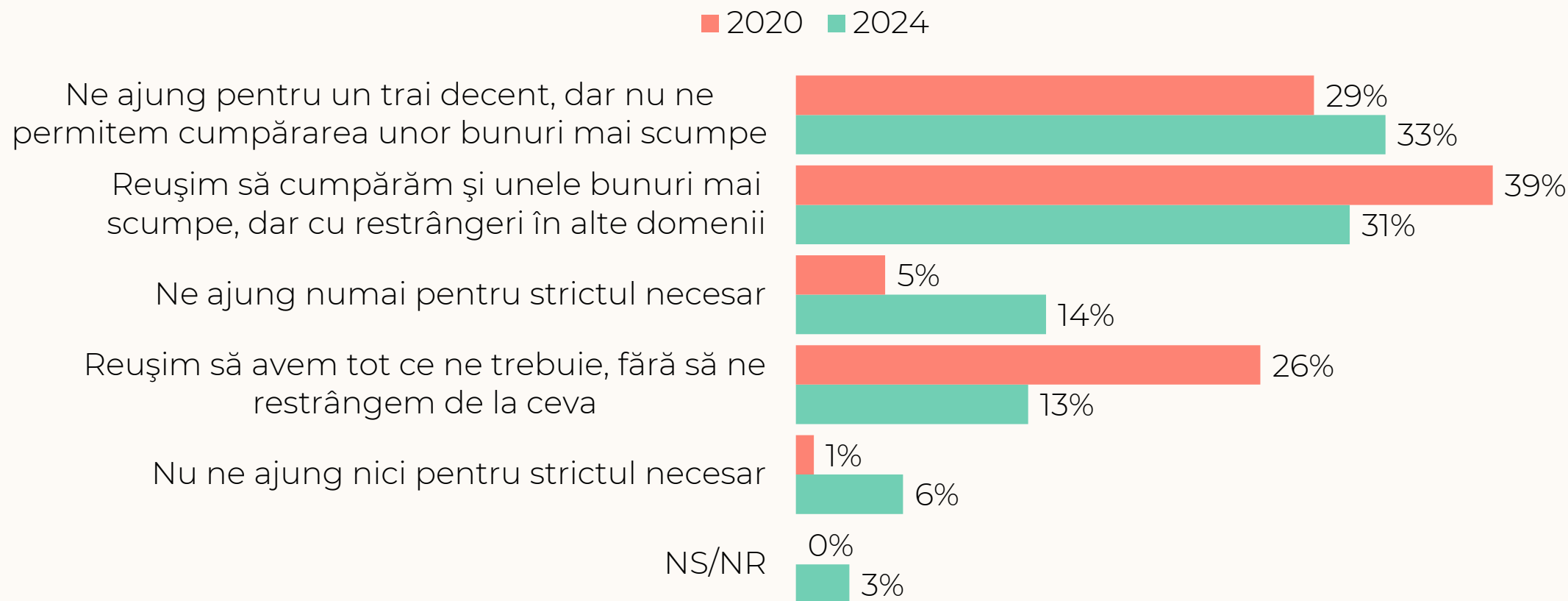
- mai mult de două treimi (82%) se simt mulțumiți sau foarte mulțumiți.

CÂT DE MULȚUMIT SUNTEȚI DE ...

■ Foarte mulțumit ■ Mulțumit ■ Nici mulțumit, nici nemulțumit ■ Nemulțumit ■ Foarte nemulțumit ■ NS/NR

Cum apreciați veniturile familiei dumneavoastră în raport cu necesitățile?

Tinerii descriu o situație agravantă față de 2020: 1 din 5 tineri (20%) consideră că veniturile nu sunt suficiente (nici sau doar pentru strictul necesar), față de aproape 1 din 20 tineri (6%) în 2020.

SITUAȚIA ACTUALĂ – PROBLEMELE TINERILOR

ACCES EDUCAȚIE:

- mai puțin de jumătate (45%) consideră că este o problemă;
- În 2020, mai mulți tineri, majoritatea (54%), considerau că este o problemă.

CONDIȚII ÎNTEMEIERE FAMILIE:

- mai mult de jumătate dintre tineri (58%) sunt mulțumiți;
- aproximativ 1 din 10 tineri (11%) sunt nemulțumiți.

ACCES MUNCĂ:

- Accesul la un loc de muncă de calitate reprezintă pentru mai mult de 2 din 3 tineri (79%) o problemă, care poate fi chiar una serioasă.

ACCES SERVICII MEDICALE

- mai puțin de 1 din 2 tineri (44%) sunt mulțumiți;
- 1 din 5 tineri (21%) sunt nemulțumiți.

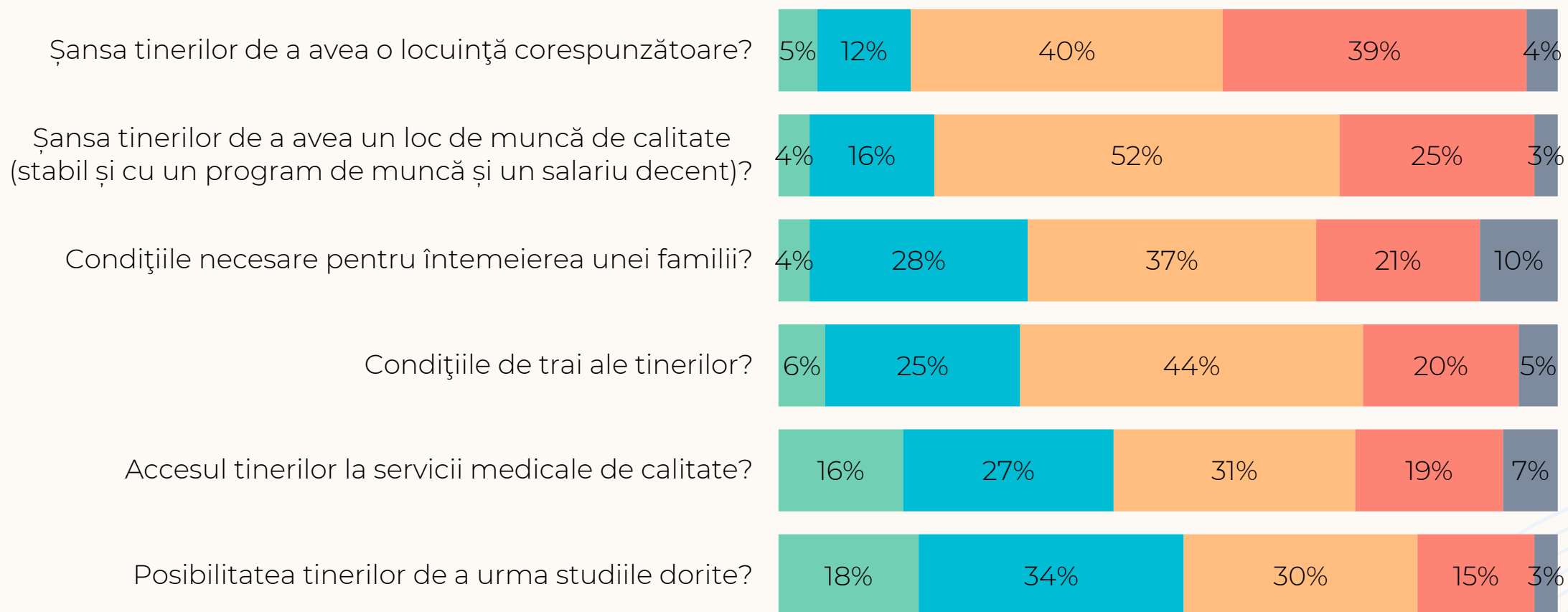
ACCES LOCUINȚĂ:

- Șansa de a avea o locuință corespunzătoare este percepută ca fiind deosebit de problematică pentru mai mult de 2 din 3 tineri (79%)

CUM APRECIAȚI SITUAȚIA PREZENTĂ ÎN CEEA CE PRIVEȘTE...

- Nu reprezintă deloc o problemă
- Reprezintă o problemă
- NS/NR

- Nu prea este o problemă
- Reprezintă o problemă foarte serioasă

Se constată că aprecierea situației actuale de către tineri este văzută, în general, drept problematică. Comparativ cu 2020, situația tinerilor rămâne, mai mult sau mai puțin, în aceleași cadre de referință.

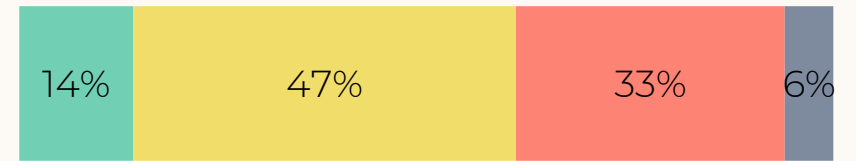
EDUCAȚIE

ADECVAREA EDUCAȚIEI LA PIAȚA MUNCII

În ce măsură sunteți de acord cu fiecare dintre următoarele afirmații?

■ În mare măsură ■ Într-o oarecare măsură ■ În mică măsură/ Deloc ■ NS/NR

În sistemul educațional tinerii deprind competențe sociale și civice necesare pentru a fi un cetățean activ în societate

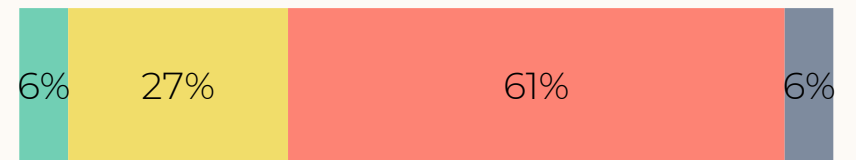
Sistemul educațional pregătește tinerii pentru profesii cerute pe piața muncii

În sistemul de educație actual tinerii dobândesc competențele care sunt cerute de angajatori

Sistemul educațional pregătește tinerii pentru a fi capabili să dezvolte o afacere proprie

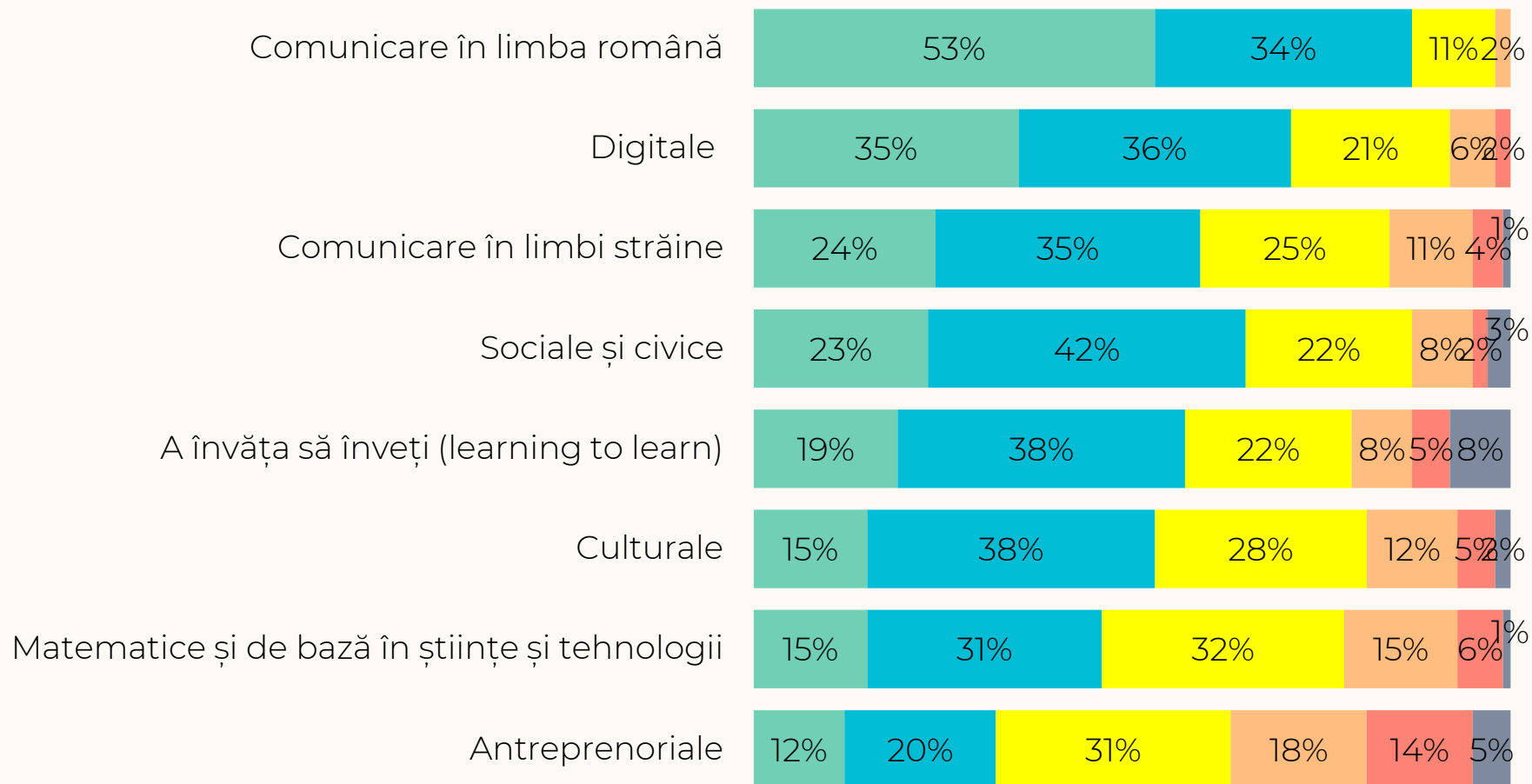

Sistemul educațional este perceput de către majoritatea tinerilor ca unul rigid și ineficient

COMPETENȚE CHEIE

Cum ați aprecia competențele dumneavoastră ...

■ Foarte bune ■ Bune ■ Medii ■ Slabe ■ Foarte slabe ■ NS/NR

În privința competențelor cheie, respondenții se autoevaluează cel mai bine la comunicarea în limba română, competențe digitale și comunicarea în limbi străine.

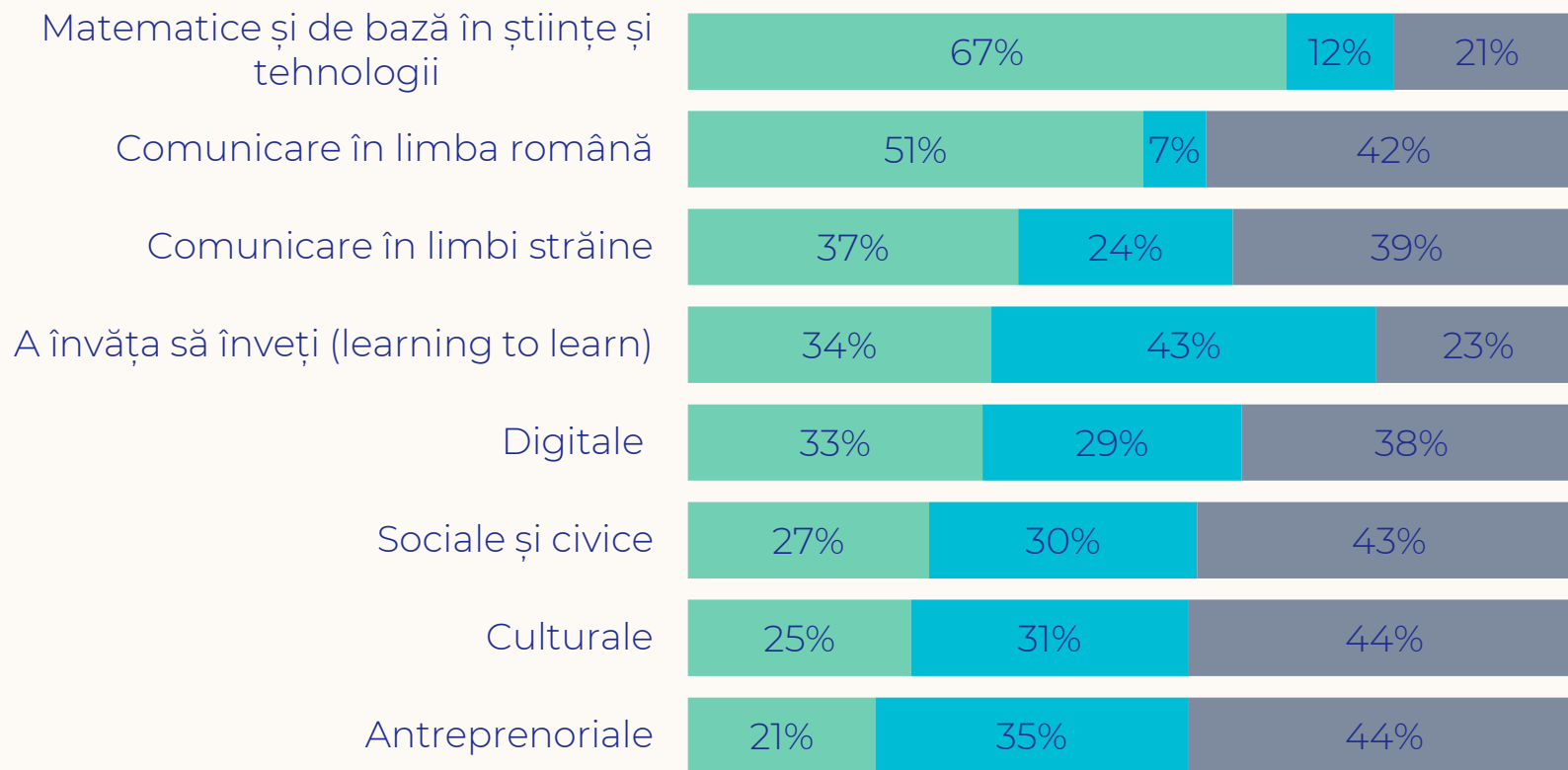
EDUCAȚIE FORMALĂ VS. EDUCAȚIE NON-FORMALĂ

Cum ați dobândit aceste competențe?

■ Școală (Învățare formală) ■ Activități extrașcolare (Învățare nonformală) ■ NS/NR

Activitățile extrașcolare (educația nonformală) reprezintă o componentă importantă a educației, alături de activitățile școlare (educația formală).

Datorită caracterului lor activ-participativ, acestea reușesc în mare măsură să faciliteze integrarea eficientă și rapidă a tinerilor în colectivitate.

OCUPARE SI ANTREPRENORÍAT

FACTORII IMPORTANȚI ÎN GĂSIREA UNUI LOC DE MUNCĂ

Care sunt factorii importanți pentru găsirea unui loc de muncă?

Ierarhia celor mai importanți factori în găsirea unui loc de muncă: pregătirea profesională (68%) și experiența profesională (51%).

Nivelul școlii absolvite (29%), relațiile personale (24%), și șansa sau „norocul” (21%) sunt considerate mai puțin importante.

Acești factori sunt considerați importanți și de către tinerii vulnerabili.

CARACTERISTICILE UNUI BUN LOC DE MUNCA

Care credeți că sunt cele mai importante caracteristici ale unui loc de muncă bun?

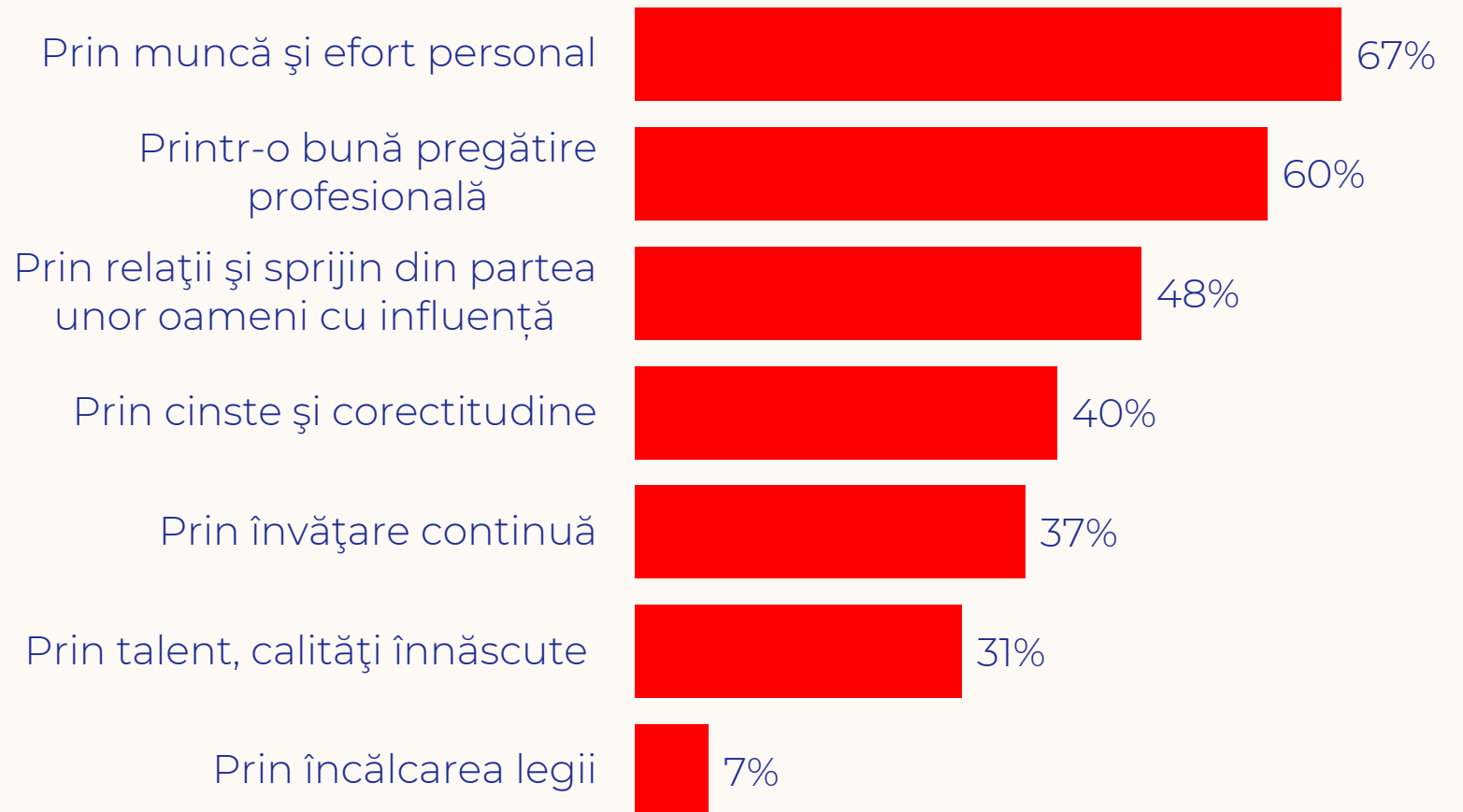
Caracteristicile care definesc un bun loc de muncă sunt remunerația (84%), siguranța locului de muncă (49%) care să fie în domeniul studiilor absolvite (46%).

Oportunitățile de avansare în carieră (44%), programul de lucru lejer și flexibil (37%) și atmosfera plăcută la locul de muncă (30%) reprezintă alți factori care apar în caracterizarea unui loc de muncă dezirabil.

SUCCESUL ÎN CARIERĂ

Cum credeți că un tânăr poate avea succes, astăzi, în carieră?

Principalele „ingrediente” ale succesului în carieră sunt munca și efortul personal (67%), buna pregătire profesională (60%), cinstea și corectitudinea (40%) și învățarea continuă (37%).

În schimb, încălcarea legii este considerată o cale spre succes de o minoritate restrânsă (7%).

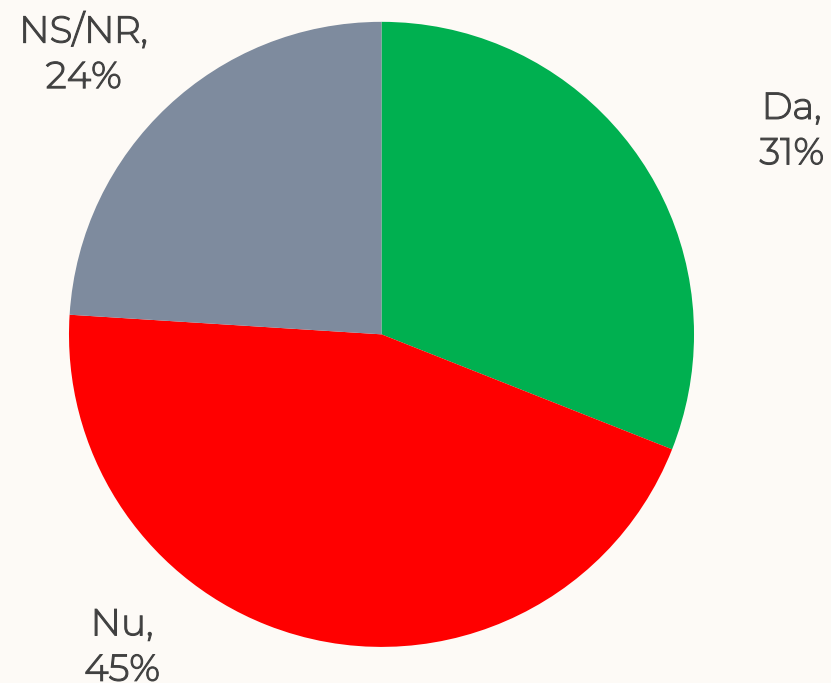
SUCCESUL ÎN CARIERĂ

Aproape o treime dintre tineri (31%) intenționează să își întemeieze propria afacere în viitor, în timp ce aproximativ jumătate (45%) nu au această intenție.

Comparativ 2020, se observă un regres în ceea ce privește inițiativa antreprenorială: ponderea tinerilor care intenționează să-și dezvolte propria afacere în viitor scade de la 52% la 31%.

Tinerii vulnerabili cu inițiative antreprenoriale sunt proporțional mai puțini decât ceilalți tineri, doar 1 din 5 (22%) intenționează să își întemeieze propria afacere.

Intenționați să vă întemeiați propria afacere în viitor?

A young person with long hair, wearing a brown beanie and a green hoodie, is smiling and looking to the right. They are holding a small pink bowl filled with food, possibly fried items with a white sauce. In the background, other people are visible, some smiling, suggesting a social gathering or event. The scene is brightly lit, likely outdoors during the day.

PARTICIPARE CIVICĂ ȘI POLITICĂ

INFLUENȚA DECIZIILOR AUTORITĂȚILOR

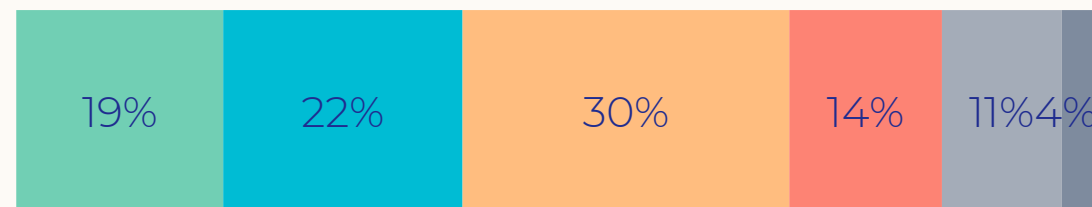
Aproximativ 2 din 5 tineri (41%) cred că deciziile luate de autoritățile centrale le pot influența viața.

Când vine vorba de influența hotărârilor luate de autorități locale asupra indivizilor, 1 din 3 tineri (33%) cred că acestea au o influență mare sau foarte mare asupra vieții lor.

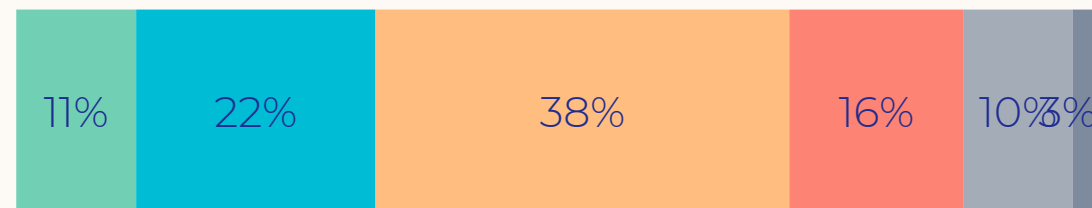
În ce măsură credeți că este influențată viața dumneavoastră și a familiei dumneavoastră de hotărârile luate de către...

■ În foarte mare măsură ■ În mare măsură ■ Într-o oarecare măsură ■ În mică măsură ■ Deloc ■ NS/NR

Autoritățile centrale (Guvern, Parlament, Președinție)?

Autoritățile locale (Primărie, Consiliul Local)?

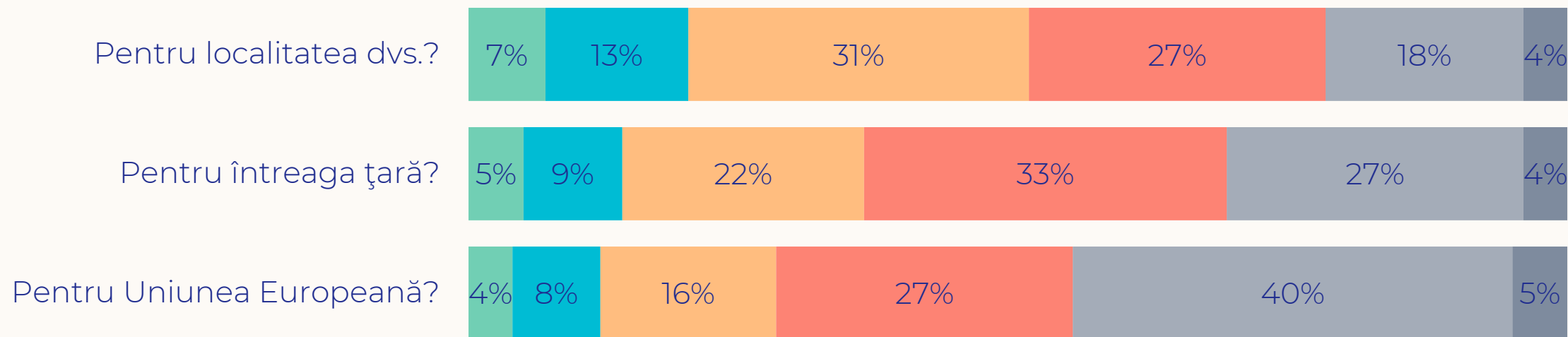

INFLUENȚAREA DECIZIILOR AUTORITĂȚILOR (PARTICIPARE LA LUAREA DECIZIILOR)

Când vine vorba de capacitatea indivizilor de a influența deciziile la nivel local, doar 1 din 5 tineri (20%) cred că le pot influența. La nivel național, din 7 tineri (14%) cred că le pot influența. La nivelul Uniunii Europene, 1 din 8 tineri (12%) cred că pot influența deciziile.

În general, se observă lipsa sentimentului eficacității politice („political efficacy”), doar o minoritate crede că are capacitatea de a influența deciziile sau de a participa la luarea lor.

În ce măsură credeți că oameni ca dumneavoastră pot influența hotărârile importante care se iau ...

PARTICIPARE CIVICĂ - VOLUNTARIAT

În privința disponibilității tinerilor de a activa ca voluntari în diferite organizații, situația este relativ echilibrată: mai puțin de 1 din 2 tineri sunt dispuși să participe (46%) și, aproximativ la fel de mulți, nu sunt dispuși (41%).

Disponibilitatea tinerilor vulnerabili este mult mai scăzută, aproape 1 din 4 tineri (28%) sunt dispuși să participe ca voluntari în diferite organizații, în timp ce mai mult de 1 din 2 tineri (58%) nu sunt dispuși.

Din ce fel de asociație/organizație faceți parte?

TINERI

TINERI VULNERABILI

25

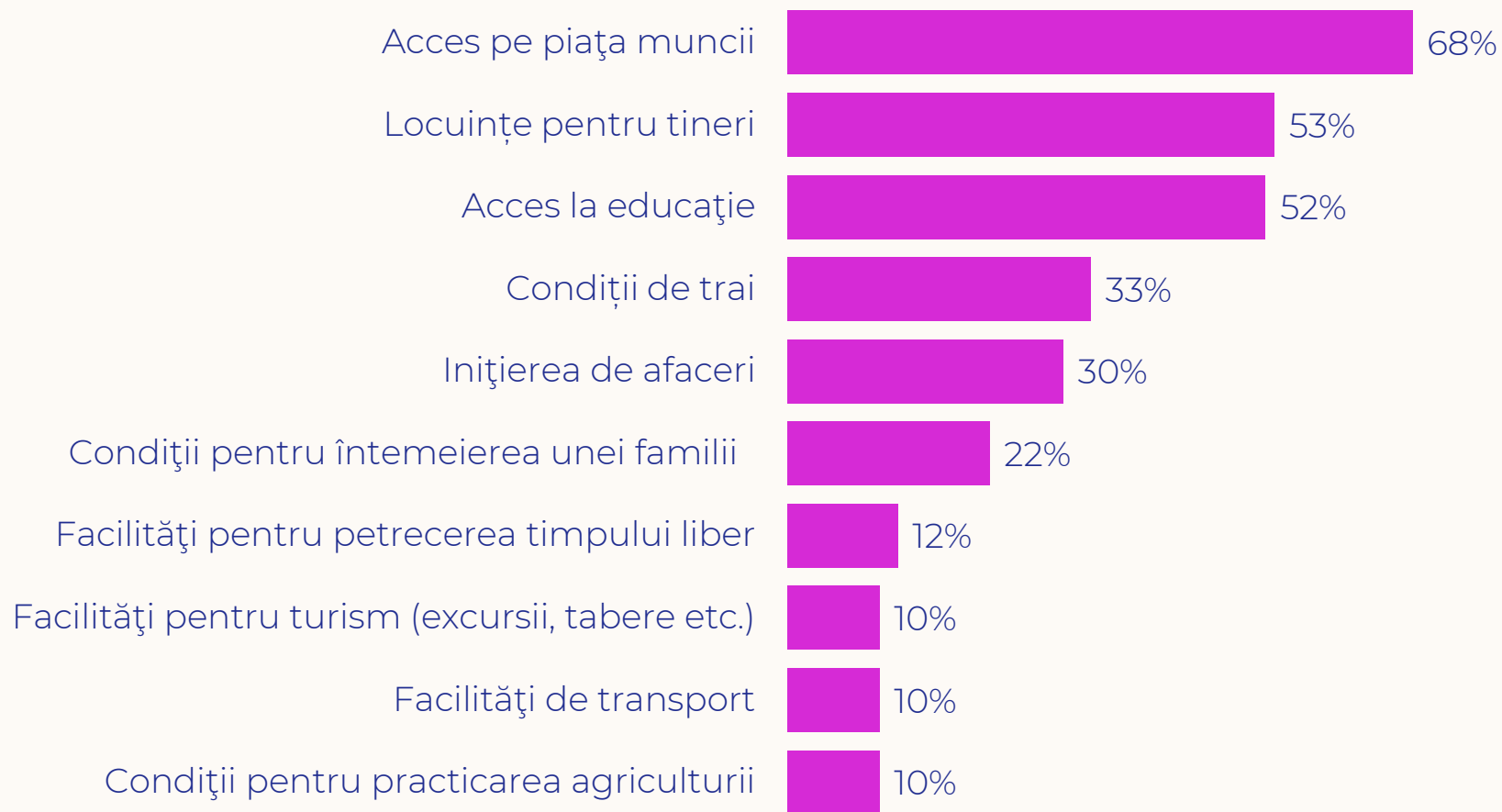
SERVICII PENTRU TINERI

SPRIJINIREA TINERILOR. DOMENII PRIORITARE

În ce domenii este prioritar sprijinul autorităților pentru tineri?

Accesul pe piața muncii este considerat cel mai important, cu mai mult de 2 din 3 tineri (68%) care îl indică drept prioritar.

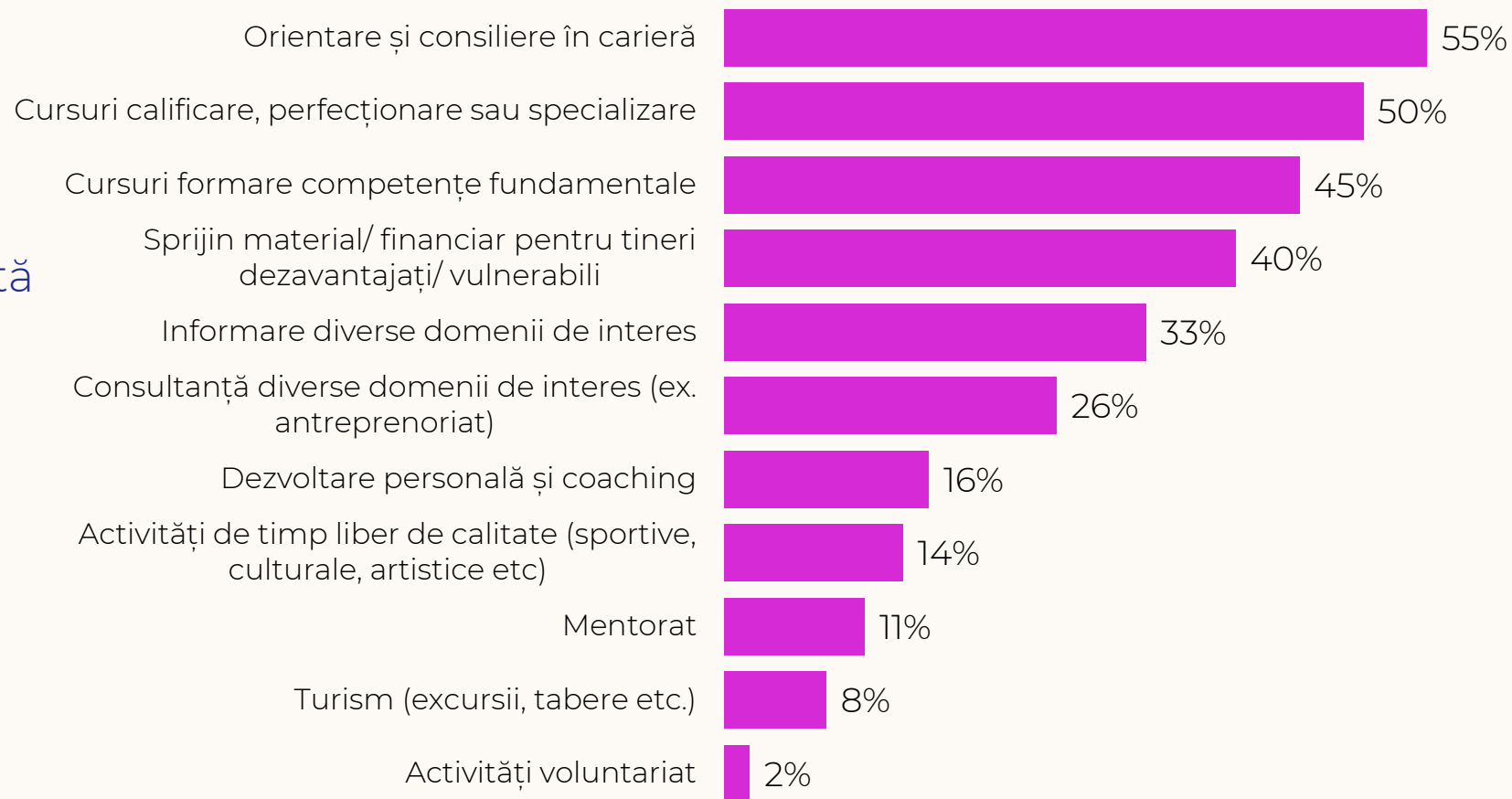
Pe locurile următoare se situează locuințele pentru tineri (53%) și accesul la educație (52%) care sunt o prioritate pentru mai mult de jumătate dintre respondenți

SPRIJINIREA TINERILOR. SERVICIILE PRIORITARE

Ce servicii sau activități pentru tineri necesită prioritar sprijinul autorităților pentru tineri?

Orientarea și consiliere în carieră este considerată cea mai importantă prioritate (55%), urmată de cursuri de calificare, perfecționare sau specializare (50%), cursuri pentru formarea competențelor fundamentale (45%), sprijin material/financiar pentru tineri vulnerabili (40%).

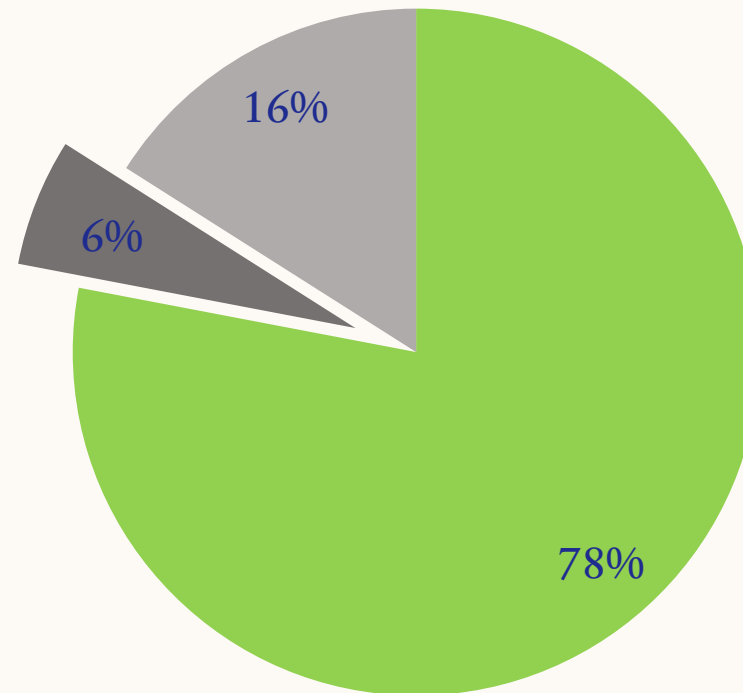

CENTRE DE RESURSE

Considerați necesară existența unor centre de resurse pentru tineri și organizații de tineret ?

Majoritatea covârșitoare a respondenților, mai mult de 3 din 4 tineri (78%) consideră necesară existența centrelor de resurse pentru tineri și organizații.

Aceasta evidențiază importanța pe care tinerii o acordă spațiilor dedicate activităților și dezvoltării personale.

■ Da ■ Nu ■ NS/NR

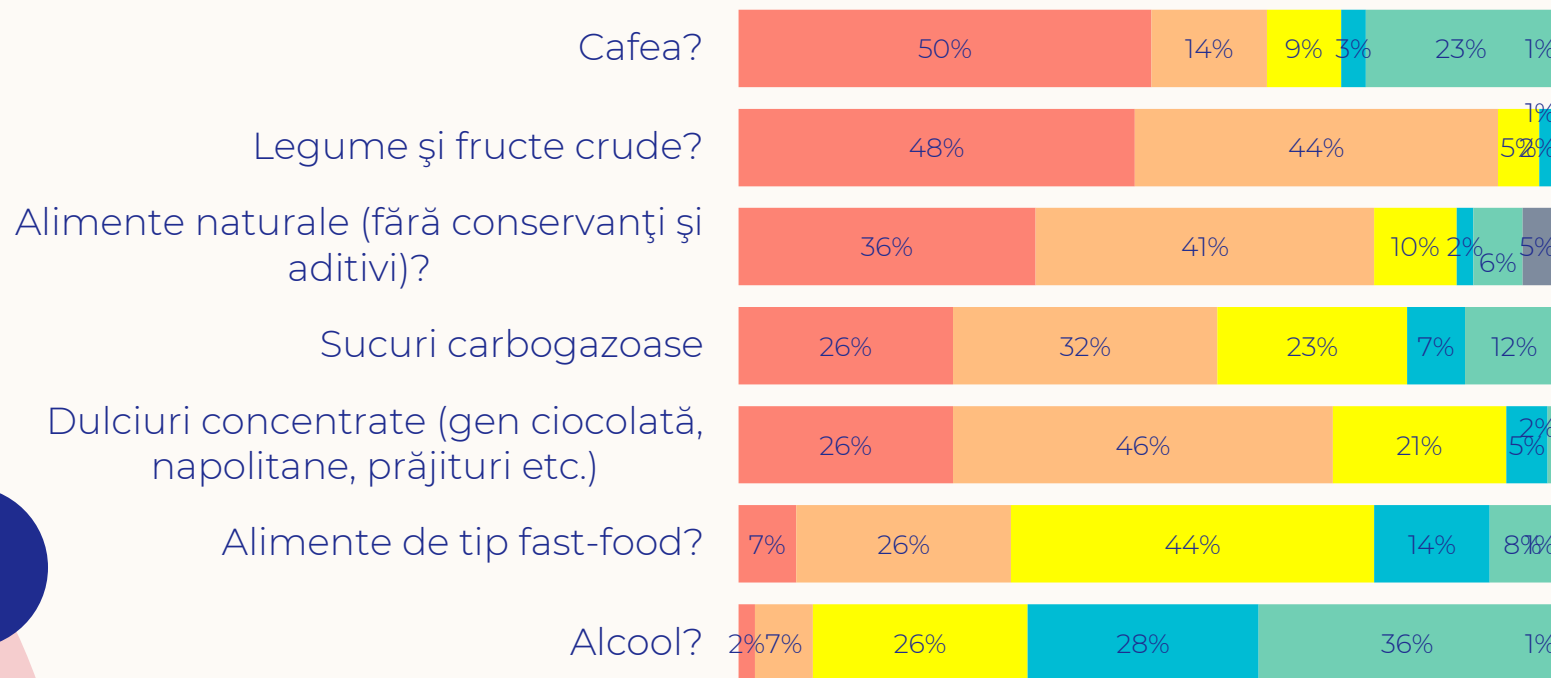
A woman with long blonde hair wearing a white sports bra and black leggings stands on the left. Behind her are three men in black tank tops. The background is a gradient from dark to light. The text is overlaid on the right side.

STIL DE VIATĂ,
TIMP LIBER,
SĂNĂTATE ȘI
SPORT

STIL DE VIAȚĂ

CONSUM PRODUSE ALIMENTARE

Dumneavoastră cât de des consumați...

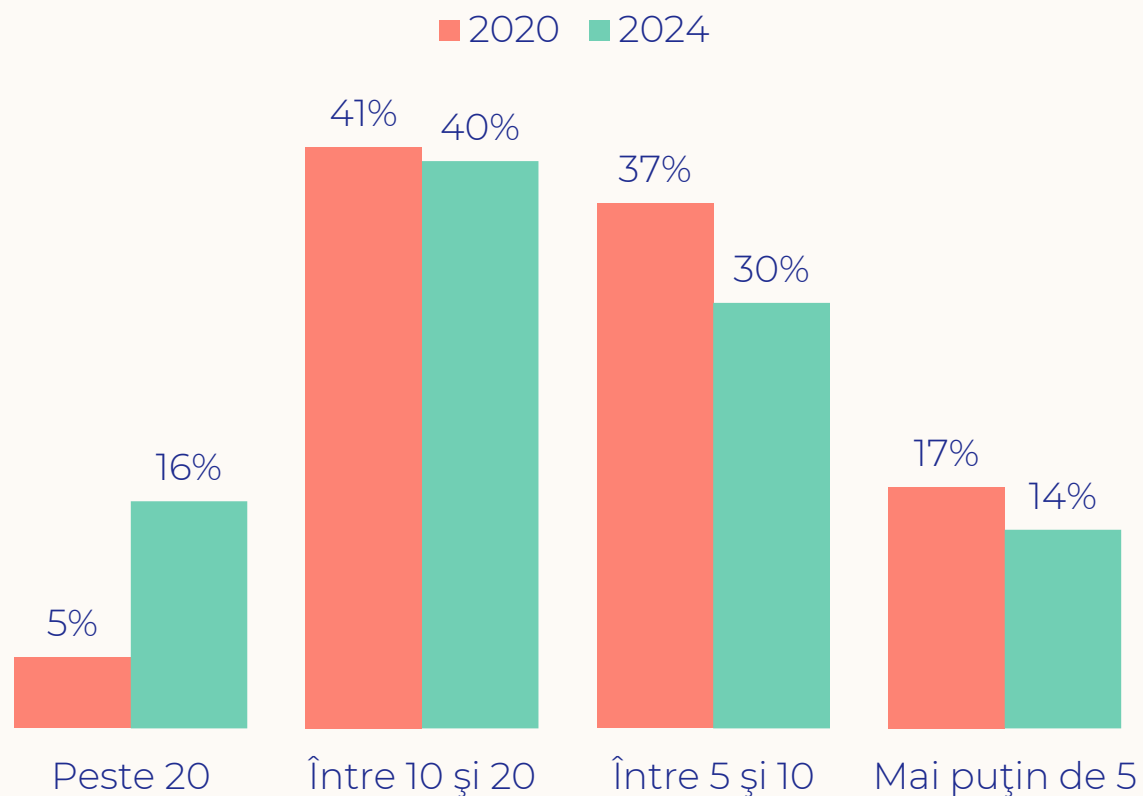
Față de 2020, observăm scăderea consumului zilnic de legume și fructe crude (48% , de la 58%) și a consumului săptămânal de alimente naturale, fără conservanți și aditivi (77%, de la 88%).

În schimb, crește consumul săptămânal de sucuri carbogazoase (58%, față de 49%) și fast food (33%, față de 22%).

STIL DE VIAȚĂ FUMATUL

Câte țigări fumați zilnic?

[Procente dintre cei care au spus că fumează]

În ceea ce privește obiceiurile de fumat ale respondenților, aproximativ 4 din 10 tineri (39%) sunt fumători activi, iar 6 din 10 (61%), majoritatea, nu fumează.

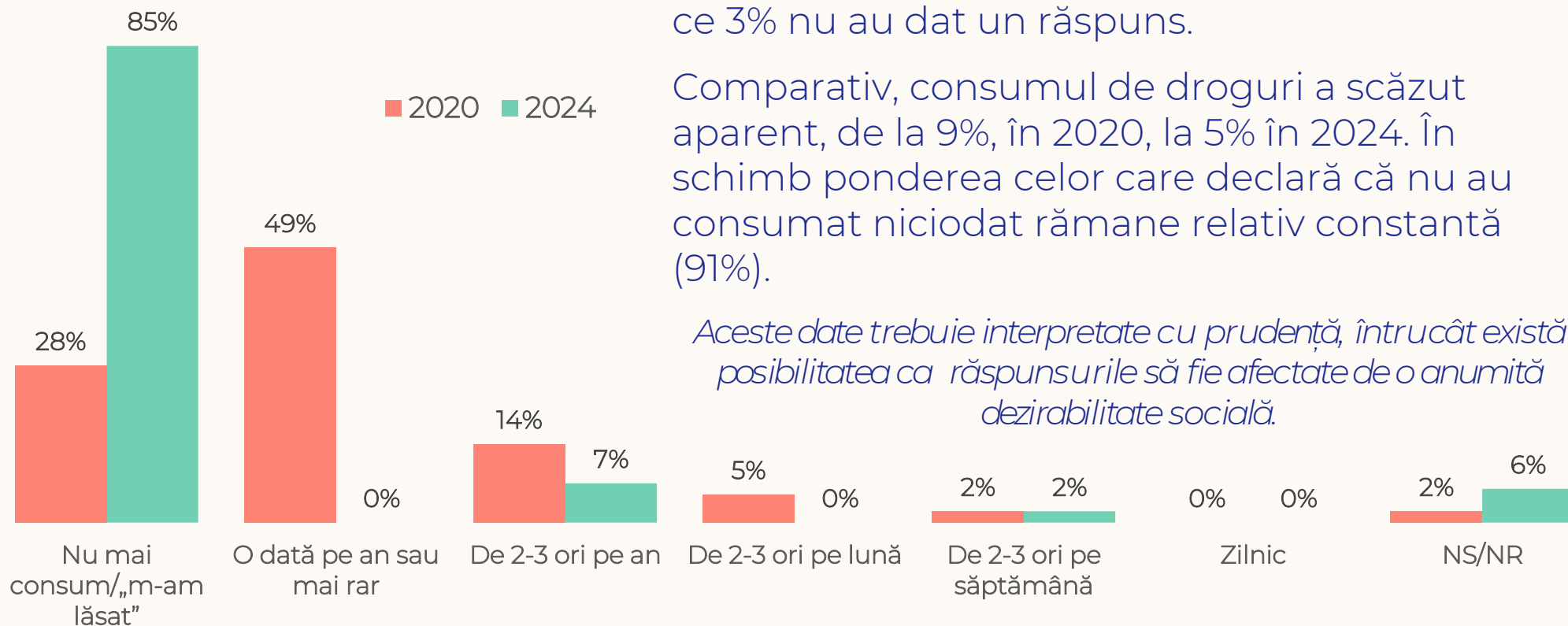
Pentru grupul fumătorilor activi distribuția consumului zilnic de țigări indică o distribuție echilibrată a consumului: aproximativ 1 din 7 tineri fumează mai puțin de 5 țigări pe zi, 2 din 7 tineri fumează între 5 și 10 țigări, 3 din 7 tineri fumează între 10 și 20 țigări și 1 din 7 tineri fumează peste 20 de țigări zilnic.

STIL DE VIAȚĂ

CONSUMUL DE DROGURI

Cât de des obișnuiți să consumați droguri sau substanțe etnobotanice?

[Procente dintre cei care au spus că se droghează]

Referitor la consumul de droguri, doar o mică proporție a populației tinerilor, 5%, admite că a consumat droguri vreodată. Majoritatea covârșitoare, 92%, neagă acest consum, în timp ce 3% nu au dat un răspuns.

Comparativ, consumul de droguri a scăzut aparent, de la 9%, în 2020, la 5% în 2024. În schimb ponderea celor care declară că nu au consumat niciodat rămâne relativ constantă (91%).

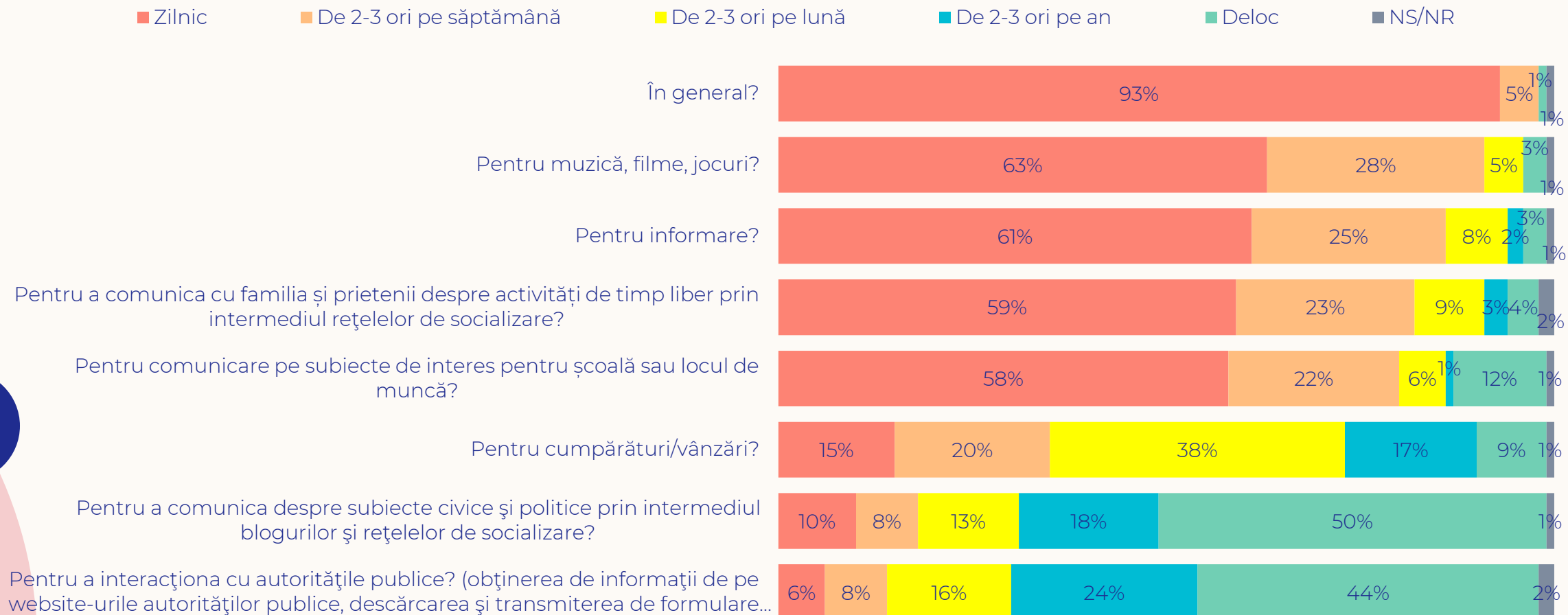
Aceste date trebuie interpretate cu prudență, întrucât există posibilitatea ca răspunsurile să fie afectate de o anumită dezirabilitate socială.

STIL DE VIAȚĂ UTILIZAREA INTERNETULUI

Utilizarea internetului este o parte integrantă a vieții cotidiene pentru majoritatea respondenților.

○ proporție impresionantă de peste 9 din 10 tineri (93%) folosesc internetul zilnic pentru diverse activități.

Cât de des utilizați internetul...

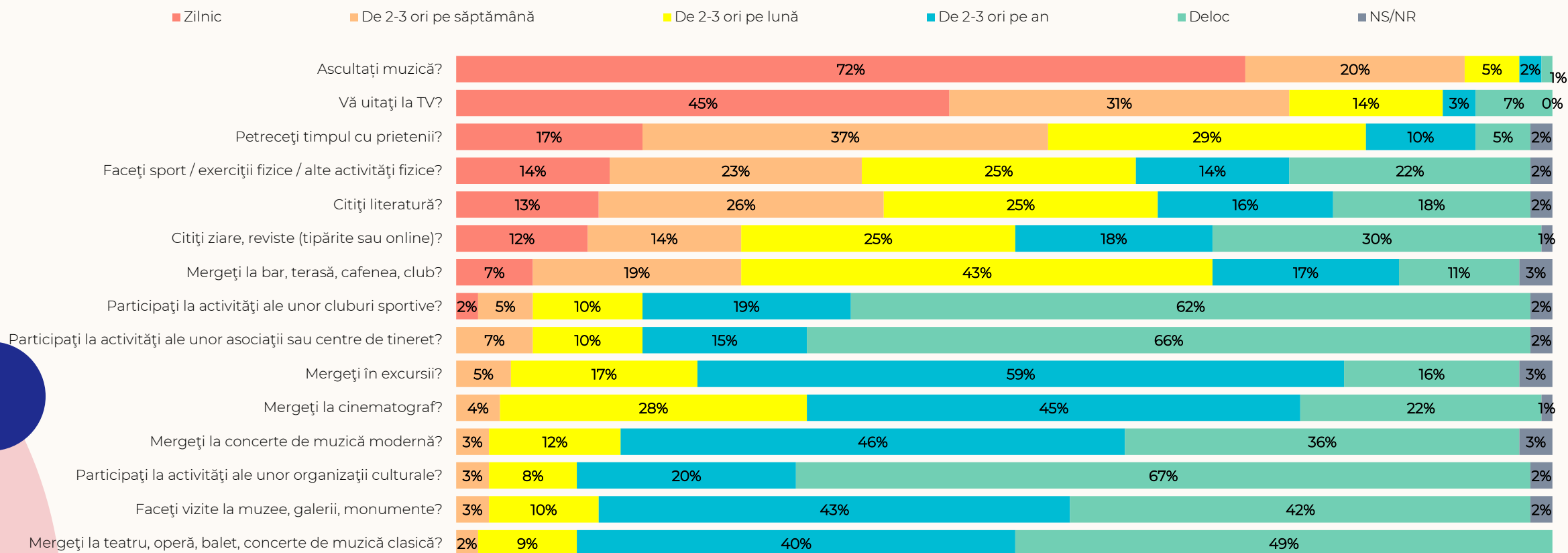
STIL DE VIAȚĂ

TIMP LIBER

În ceea ce privește activitățile de timp liber ale tinerilor, cele din zona recreerii sunt preponderente. (ascultă muzică, vizionează TV, își petrec timpul cu prietenii, practică sport etc.).

În schimb, activitățile care au o legătură mai strânsă cu sfera culturală sunt frecventate mult mai rar.

În timpul liber, în ultimul an, cât de des...

Cercetarea calitativă, tip focus-grup, a analizat legăturile cauzale care se stabilesc între *educația, munca și timpul liber* al tinerilor.

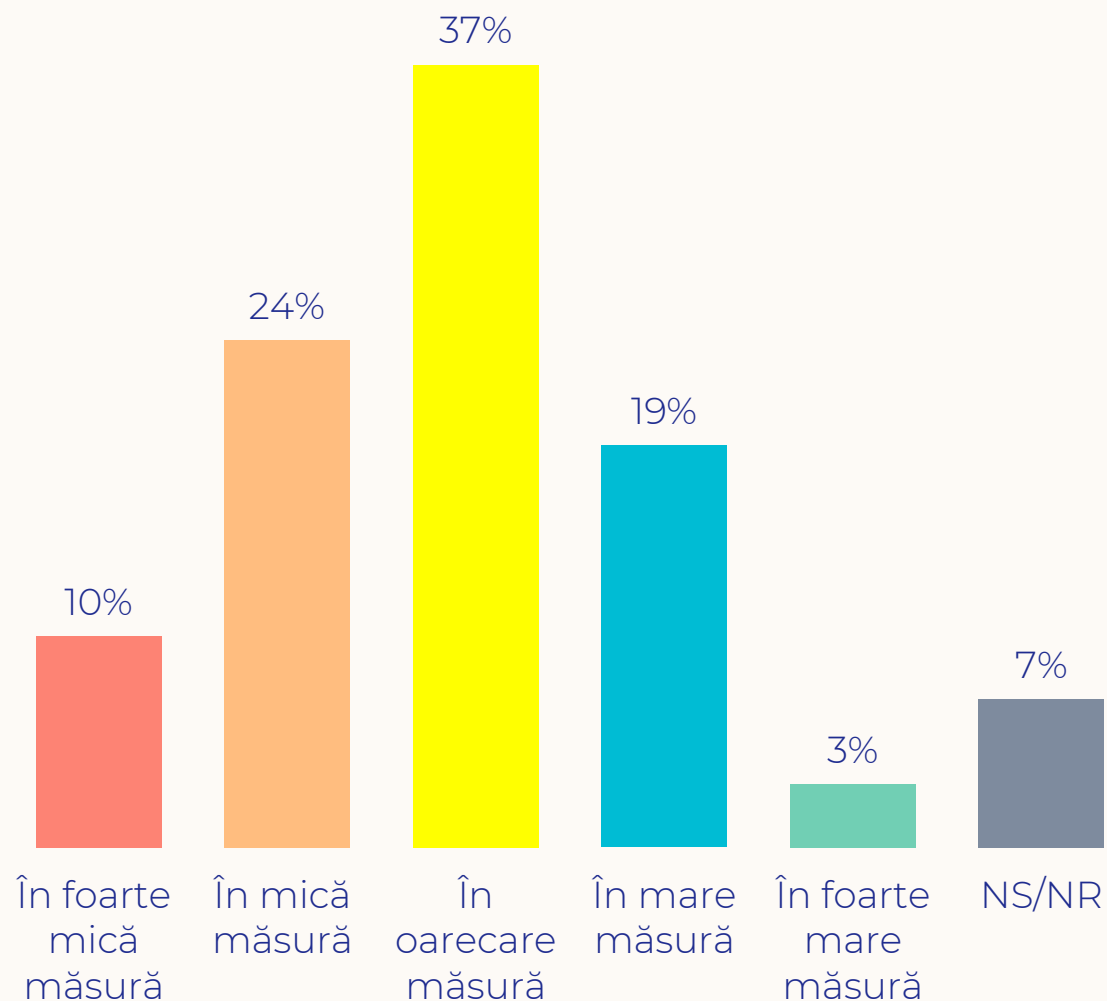
Firul roșu al legăturilor cauzale care se stabilesc între educația, munca și timpul liber al tinerilor este *lipsa de decizie*.

- Tinerii nu decid asupra modalității de *învățare* în școală, pe care uneori o consideră suboptimală.
- La *locul de muncă*, ei nu decid, nici nu au control asupra programului, care se poate uneori extinde asupra vieții personale și, de asemenea, nu sunt implicați în luarea deciziilor din cadrul organizațiilor.
- Atunci când doresc să își întemeieze o *familie*, se poate întâmpla ca și această decizie să fie pusă în discuție, uneori motivul fiind lipsa unei locuințe adecvate.

DREPTURILE
OMULUI, TOLERANȚĂ
ȘI DISCRIMINARE

În ce măsură credeți că în România sunt respectate drepturile omului?

Percepțiile despre respectarea drepturilor omului în România sunt diferențiate, dar predomină sentimentul că acestea sunt respectate doar într-o oarecare măsură, mai bine de 1 din 3 tineri (37%) cred acest lucru.

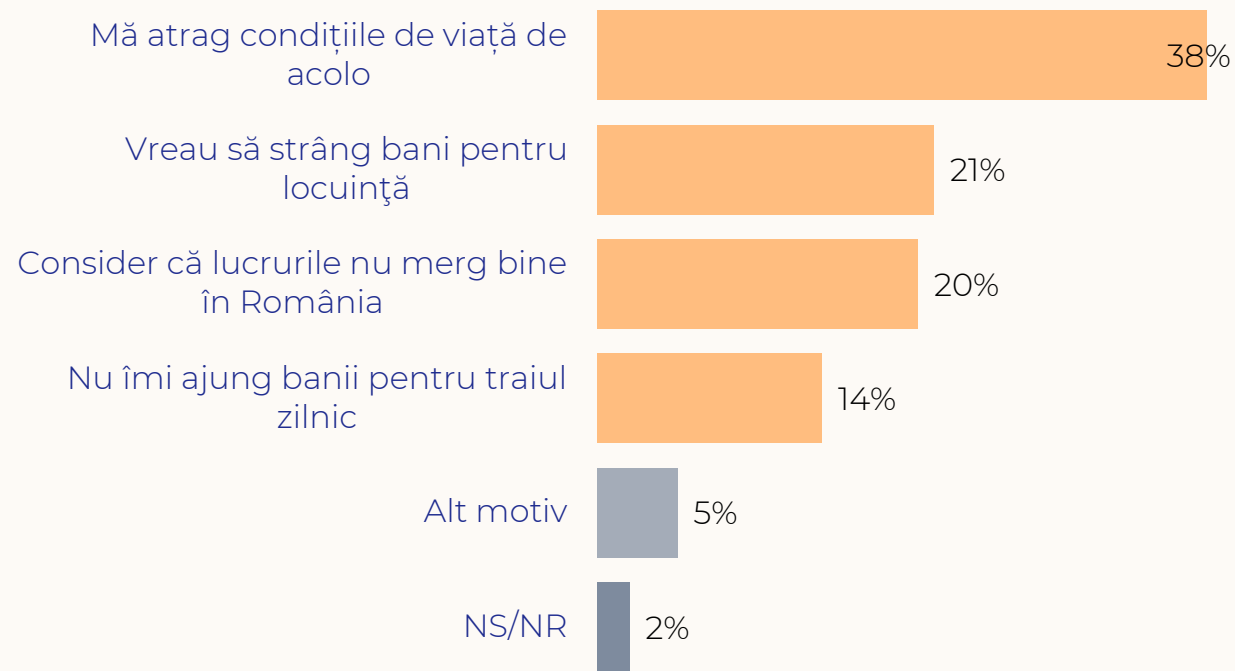
MOBILITATE ȘI EMIGRAȚIE

Intenționați să plecați în străinătate pentru...

Plecarea în străinătate constituie, în continuare, un deziderat pentru mulți tineri din țara noastră. Intenția de a pleca în străinătate indică trei „destinații” principale: a lucra temporar (aproximativ un sfert dintre tineri, 25%), studii (aproximativ 1 din 8 tineri, 13%) sau pentru a se stabili definitiv (aproximativ 1 din 10 tineri, 10%).

Care este motivul principal pentru care doriți să plecați în străinătate?

Motivația de a pleca în străinătate variază, cel mai frecvent motiv indicat fiind atracția condițiilor de viață din alte țări, menționat de mai mult de o treime dintre respondenți (38%).

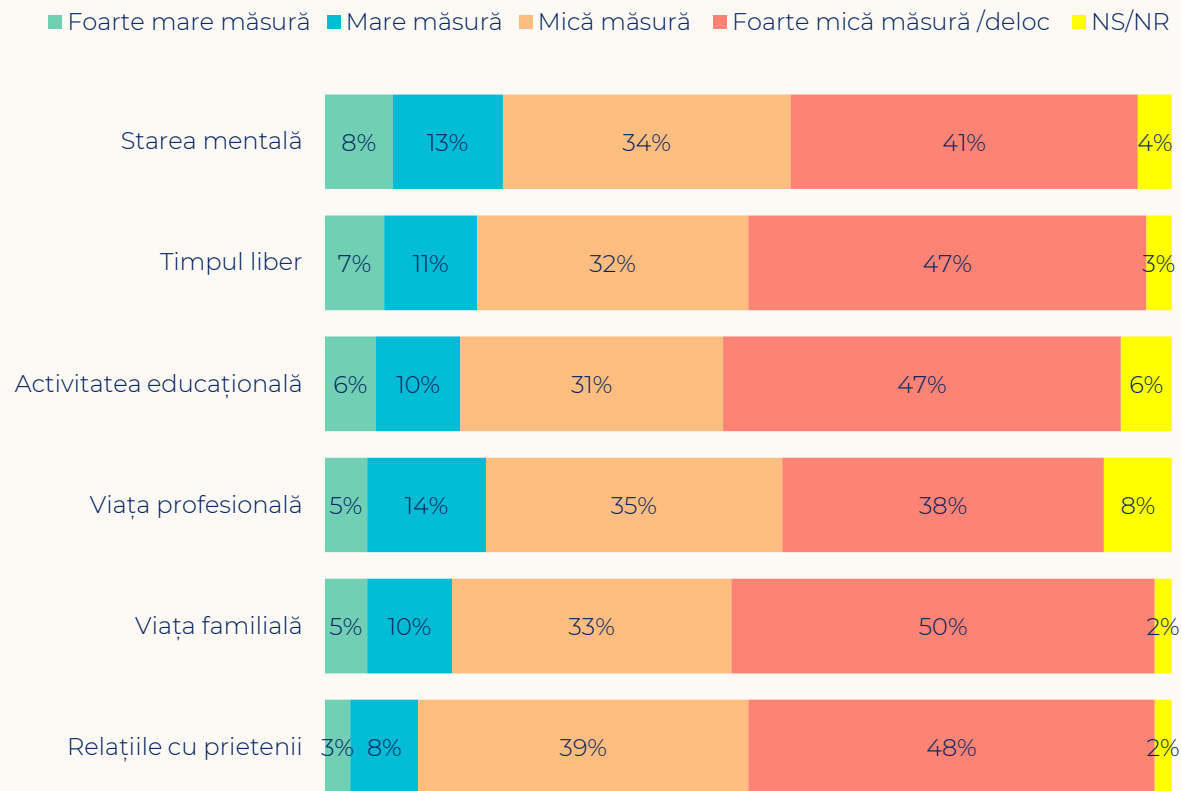

CONTEXTUL ACTUAL SPECIFIC

IMPACTUL ACTUALULUI CONTEXT

Actualul context problematic, marcat de efecte postpandemice, război și inflație accentuată, îi împarte pe tineri în două grupuri aproximativ egale, de „temători” și „non-temători”.

Cât de mult vă afectează actualul context problematic

Situația actuală a avut impact, mai ales, în ceea ce privește: starea mentală, timpul liber, activitatea educațională și viața profesională.

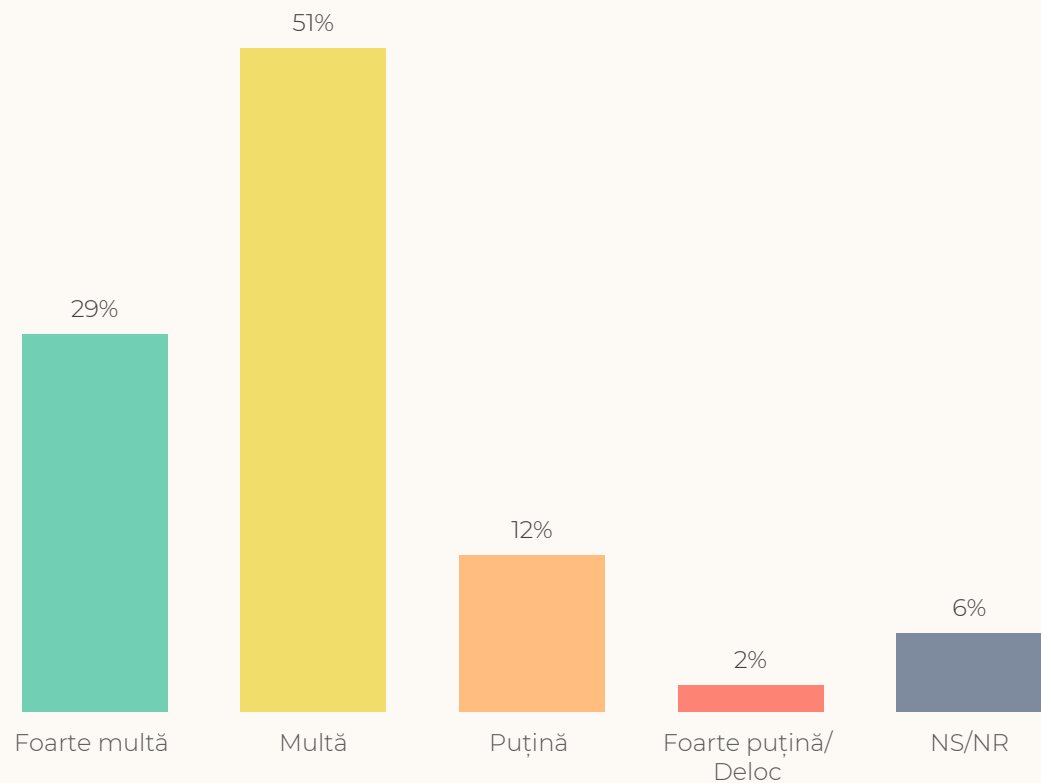
Cel mai puțin au avut de suferit viața familială și relațiile cu prietenii.

O posibilă explicație fiind aceea că tocmai într-un context problematic apropierea celor dragi și socializarea sunt îndeosebi valorizate.

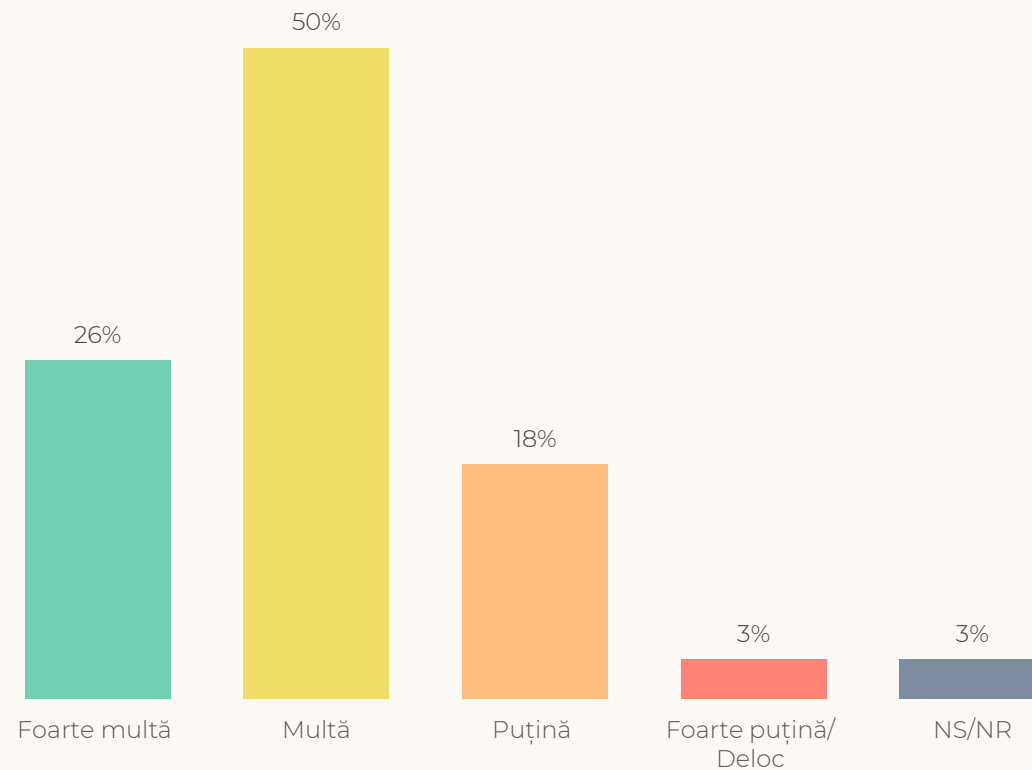
IMPACTUL ACTUALULUI CONTEXT

Actualul context problematic este perceput de tineri nu doar în termeni de temeri și afectare dar și în termeni de oportunități și încredere.

În ce măsură aveți încredere în capacitatea personală de a vă adapta actualului context problematic?

În ce măsură sunteți optimist în ceea ce privește viitorul?

Concluzii și recomandări

CALITATEA VIEȚII

Satisfacția privind viața zilnică înregistrează ponderi ridicate și foarte ridicate în rândul tinerilor.

Situația actuală este apreciată de către tineri drept problematică, la aceasta contribuind probabil contextul mai larg, marcat de pandemie, război și inflație.

Există o legătură cauzală între locul de muncă (venituri), locuință și întemeierea unei familii. De aceea, lipsa stabilității locului de muncă și dificultatea accesului la o locuință constituie obstacole majore pentru întemeierea unei familii de către tineri.

EDUCAȚIA

Este nevoie ca educația să garanteze accesul echitabil, eliminând orice posibilă barieră care ar putea sta în calea unei educații de calitate a tinerilor.

Deși nemulțumiți de modul cum școala îi pregătește pentru viață, tinerii recunosc contribuția esențială a educației la succesul în viață.

Tinerii caută ca prin activitățile non-formale să-și completeze și îmbunătățească educația formală.

OCUPARE ȘI ANTREPRENORIAL

Tinerii doresc să fie sprijiniți în ceea ce privește piața muncii, locuințele și accesul la educație, precum și orientarea și consilierea în carieră.

Tinerii simt în mare măsură că puterea lor de a influența deciziile publice este scăzută și sunt mai puțin interesați de participarea civică.

Veniturile mari și siguranța locului de muncă sunt aspectele cele mai importante, probabil și din cauza incertitudinilor de care e marcat actualul context economic.

Accesul la un loc de muncă rămâne, în continuare, bariera principală în calea independenței tinerilor.

SERVICII TINERI

PARTICIPARE CIVICĂ